

zpravodaj

časopis Skupiny ČEZ pro obyvatele regionu Jaderné elektrárny Dukovany | 4/2021

ČISTÁ ENERGIE ZÍTŘKA

UCHAZEČI O STAVBU NOVÉHO BLOKU

ROZHOVOR: DANIEL DUKOVSKÝ

Vážení obyvatelé regionu JE Dukovany,

vánoční období, které bývá nejočekávanějším obdobím nejen dětmi, je také časem, kdy vychází čtvrté a pro daný rok poslední vydání Zpravodaje Jaderné elektrárny Dukovany.

Rád bych vás proto jeho prostřednictvím pozdravil a seznámil s hlavními událostmi uplynulého období z elektrárny i regionu.

Provoz elektrárny byl i v uplynulém období bezpečný a spolehlivý, díky tomu očekáváme celkovou roční výrobu bezemisní elektrické energie přesahující 14 TWh. Hlavní událostí posledního čtvrtletí byla příprava na plánovanou odstávku 2. výrobního bloku, která začala 19. listopadu a bude probíhat také v průběhu Vánoc. Svým rozsahem je jednou z nejnáročnějších odstávek uplynulého období. Situaci nám neulehčuje ani nepříznivý vývoj nemoci covid-19, v důsledku kterého jsme museli opět zavést řadu preventivních opatření k ochraně zaměstnanců elektrárny i našich dodavatelů.

Významným úspěchem obou našich jaderných elektráren v uplynulých měsících bylo získání certifikátu kybernetické bezpečnosti i úspěšné absolvování zahraniční mise inspektorů Mezinárodní agentury pro atomovou energii, která byla také zaměřená na zabezpečení a kybernetickou ochranu elektrárny.

Do konce letošního roku zbývá už jen pár dnů. Dovolte mi proto popřát vám klidné a pohodové prožití vánočních svátků v kruhu svých blízkých a přátel. Věříme, že radost vám udělá také stolní kalendář na roky 2022-2023, který jste v uplynulých týdnech obdrželi nebo brzy obdržíte. Do nového roku vám přeji zejména pevné zdraví, životní energii a radost.

Těším se na setkání s vámi v roce 2022.

Roman Havlín
ředitel Jaderné elektrárny Dukovany

TITULNÍ STRANA: Kapela Like-it. Foto archiv kapely

ZPRAVODAJ ELEKTRÁRNY DUKOVANY

Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany. Registrační číslo MK ČR E 11631.
Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje PhDr. Jan Sucharda – JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice. Telefon 568 860 168.

NAPIŠTE NÁM

zpravodaje@cez.cz nebo jas@jas-hrotovice.com. Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA.
Zpravodaj EDU v on-line podobě www.zpravodaje.dukovany.cz nebo www.aktivnizona.cz.

INFORMAČNÍ CENTRUM DUKOVANY

OTEVÍRACÍ DOBA denně 9–16 hodin, červenec–srpen 9–17 hodin.
Jaderná elektrárna Dukovany, Infocentrum, Dukovany 269, 675 50 Dukovany,
Tel.: 561 105 519, E-mail: infocentrum.edu@cez.cz
GPS souřadnice: Loc: 49°5'19.133"N, 16°8'42.854"E

ZE ŽIVOTA ELEKTRÁRNY

- 3** Aktuality
- 4–5** Čistá energie zítřka
- 6–7** Potenciální dodavatelé v Dukovanech
- 8** Občanská bezpečnostní komise

REGION

- 9** Obec Mikulovice u Znojma

ROZHOVOR

- 10–11** Rozhovor: Daniel Dukovský
- 12** Podzimní cvičení
Setkání bývalých zaměstnanců elektrárny

REGION

- 13** Praxe studentů oboru Energetika
- 14** Nadace ČEZ pomáhá
- 15** JARO pro Dukovany
- 16** Valná hromada WIN Czech Region mix

PRO VOLNOU CHVÍLI

- 17** Soutěžení pro dospělé
Výtvarný koutek
- 18** Nabídka výrobků a služeb v regionu
- 19** Soutěžení pro školáky

První vinobraní jaderné vinice

Přes 700 kilogramů hroznů Ryzlinku rýnského a Sauvignonu posbírali energetici v rámci prvního vinobraní jaderné vinice, která je pod chladicími věžemi Jaderné elektrárny Dukovany. Slunečné říjnové počasí přivedlo přímo na vinici zájemce nejen o samotný sběr vína, ale také o včelí med, který také pochází přímo z prostředí elektrárny.

Obyvatelé z širokého okolí přijeli k Jaderné elektrárně Dukovany na první vinobraní největší jaderné vinice. Počet 2040 vysázených hlav vinné révy symbolizuje aktuální instalovaný výkon čtyř bloků (4×510 MW). Energetici měli pro návštěvníky připravenou ochutnávku vína, burčáku, ale také degustaci jaderného medu, který v průběhu letošního roku nasbíraly včelky z pěti úlů, které se nacházejí přímo u vinohradu. Klienti Barevného světa přivezli pestrou nabídku jídla k zakousnutí. K tomu všemu sběračům hroznů i návštěvníkům hrála cimbálová hudba Vojava.

„První sklizeň hroznů nebývá nijak velká, ale je významným milníkem každého vinohradu. Sklidili jsme v téměř stejném poměru na 700 kilo bobulí Ryzlinku rýnského a Sauvignonu. Víno z nich nebude prodejné a lidé ho budou moci ochutnat vždy jen při prezentačních příležitostech elektrárny a akcích infocentra,“ prozradil Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany. Elektrárně se za pomoci vinaře Zbyňka Prokeše podařilo založením vinohradu v okolí elektrárny obnovit prvek, který sem v minulosti, jak některé názvy území a pozůstatky bývalých vinic napovídají, dříve patřil. Historicky první výsadbu jaderného vinohradu provedli energetici ve spolupráci s vinaři už na podzim 2018. Vinohrad je osázen odrůdami Sauvignonu a Ryzlinku rýnského, které jsou pro tuto oblast typické. Jedinečnou atmosféru vinohradu dotváří zvonička s vyřezávanými reliéfy révy vinné, jaderná stračena s nebeskými motivy a včelí úl. Turisty k vinohradu dovede polní cestička na západní straně elektrárny.

TEXT Jiří Bezděk **FOTO** Jan Sucharda

Hasiče prověřila chladicí věž

V Jaderné elektrárně Dukovany se v říjnu uskutečnil unikátní společný třídení výcvik lezců podnikové jednotky hasičů elektrárny a profesionálních hasičů z hasičských záchranných sborů Jihomoravského kraje a Kraje Vysočina. Využili jednu z nejvyšších staveb v regionu. Na 125 metrů vysoké chladicí věži elektrárny, kde právě probíhala obnova jejího pláště, procvičovali postupy pro záchranu osob ze zavěšené lávky.

Devadesátka hasičských lezců, kteří jsou vycvičeni na záchranu osob ve výškách nebo nad volnou hloubkou, jako například k vyproštění osob ze šachet, studní, terénních srázů nebo z výškových budov, stožárů a technologií, procvičovala postupy pro společný zásah v prostředí elektrárny.

V oblasti lezecké techniky je součinnost velmi důležitá zejména kvůli navazujícím činnostem. Lezci musí být stejně vycvičení a používat stejné postupy, aby další lezecká skupina mohla ihned začít spolupracovat a pokračovat v záchraně. **„Pokud by tato situace reálně nastala, je velmi pravděpodobné, že lezci elektrárenských hasičů už budou provádět záchranu a týmy lezců profesionálních hasičů se budou muset velmi rychle zorientovat v použitém postupu, jističích bodech a použitém materiálu,“** vysvětluje důvody společného výcviku Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

V rámci elektrárny jsou hasiči-lezci využíváni k jištění pracovníků při činnostech ve výškách, hloubkách nebo například ve stísněných prostorech. Od května letošního roku, kdy lezecká skupina hasičů na elektrárně působí, provedla desítky jištění pracovníků v technologii. Už dvakrát lezci zasahovali také v okolí elektrárny, a to konkrétně při záchraně zraněné dívky ze skály v Tavíkovcích a při záchraně osoby v Radkovicích.

Lezci jsou plně vycvičení hasiči, takže ovládají všechny specializace, které jsou k výkonu služby potřeba, jako např. strojník, chemik, obsluha motorových pil, předlékařská pomoc apod. Cílem elektrárny je mít na konci roku 2022 celkem 16 vycvičených lezců a jednoho instruktora.

TEXT Jiří Bezděk
FOTO Jan Sucharda

Kalendář pro obyvatele regionu JE Dukovany

Prostřednictvím obecních a městských úřadů je v prosinci distribuován obyvatelům kalendář na roky 2022-23, který obsahuje i pokyny pro případ radiální havárie.

Čistá energie zítřka – jádro, obnovitelné zdroje, vodík ...

I přes rozvoj obnovitelných zdrojů a postupné odstavování se uhelné elektrárny podílejí na výrobě elektřiny v České republice přibližně čtyřiceti procenty. Jaderné elektrárny bezemisně vyrábějí více než třetinu české elektřiny, necelých 10 % potom připadá na zemní plyn. Zbývajících podíl, tedy necelých 20 %, dodávají obnovitelné zdroje. Jejich zastoupení v takzvaném energetickém mixu, tedy skladbě zdrojů, je relativně nízké, a to paradoxně v době, kdy se stávají jedním z nejlevnějších zdrojů energie.

(Pozn.: údaje rok 2019)

■ **Jaderná energetika** bude nepochybně i v budoucnu nadále pomyslným srdcem české energetiky a po dokončení plánovaných staveb se její podíl a důležitost ještě umocní. Vzhledem k čím dál nižší ekonomické výhodnosti využívání fosilních zdrojů a také s postupným vyčerpáváním jejich zásob je však nevyhnutelný postupný odklon od uhelných zdrojů a změna energetického mixu, kde uhlí nahradí krok po kroku kombinace obnovitelných zdrojů a (paro)plynových elektráren. Změna ve složení energetického mixu je však jen začátkem.

V následujících letech a desetiletích nás čekají zásadní změny struktury nejen v energetice, ale také v průmyslu, dopravě, zemědělství a v související infrastruktuře.

Střední a těžký průmysl je v českých podmínkách z velké části závislý na fosilních zdrojích. Bohužel je toto nastavení s ohledem na stále větší ekonomickou nevýhodnost a vyčerpatelnost fosilních zdrojů (v našem případě zejména uhlí) neudržitelné.

■ Jako jediný smysluplný alternativní zdroj s výjimkou elektřiny z jaderných elektráren se jeví **vodík**, ideálně ve své zelené formě. Tedy takový, který vzniká s pomocí obnovitelných zdrojů a při jehož výrobě se neuvolňují skleníkové plyny. Jeho výhodou je použití nejen ve formě komodity určené k pohonu generátorů, ale může být i velmi efektivním palivem pro auta, lokomotivy či lodě.

Klíč k jeho efektivní výrobě velmi pravděpodobně drží **větrné elektrárny**, které mohou – např. v době nadprodukce – využívat vyrobenou elektřinu k elektrolýze.

Podoba dopravy dozná změn také. Podíl vozů s hybridním, elektrickým či vodíkovým pohonem bude postupně růst, čímž budou kladeť další nároky na distribuční síť a celou energetickou soustavu.

Zemědělství čelí svým problémům už nyní, úrodnost půdy v návaznosti na erozi a nedostatečnou schopnost zadržení vody v krajině klesá. Zde mohou mít nečekaný pozitivní druhotný efekt fotovoltaické elektrárny, které na zdevastované půdě fungují jako přirozená ochrana proti větrné erozi, půda navíc leží ladem a fotovoltaické elektrárny tak mohou přispívat ke zvýšení úrodnosti půdy.

■ Rozvíjí se také tzv. **agrivoltaika**, která umožňuje díky vyšší konstrukci a regulovatelné propustnosti panelů obdělávání a využití půdy i při současné výrobě elektřiny. I nadále však zůstanou neefektivnějším využitím fotovoltaiky individuální instalace v místě spotřeby, typicky na střeších domů, skladů či výrobních hal.

Na všechny uvedené změny v energetice, průmyslu, dopravě a zemědělství musí být adekvátně připravena i veškerá související infrastruktura. Nepůjde pouze o zajištění dostatečné kapacity a flexibility distribuční sítě, stavbu veškeré dobíjecí a doplňovací infrastruktury, ale třeba i o budování páteřní infrastruktury pro dálkové vedení vodíku.

Postupná změna energetického mixu je nevyhnutelná, posílení jaderných zdrojů a nahrazení uhelných zdrojů kombinací těch obnovitelných a plynových se jeví jako ideální. Existuje totiž komplementárnost větrných a fotovoltaických elektráren, kdy laicky řečeno v zimě hodně fouká a málo svítí a v létě naopak.

Přirozené krátkodobé výkyvy v produkci obnovitelných zdrojů a velkou setrvačnost jaderných zdrojů bude kompenzovat flexibilita plynových elektráren.

Změn se zdá možná mnoho. Není se však čeho bát. Pokud začneme nyní konat, budoucnost energetiky v čele s jaderným srdcem, kterému budou sekundovat větrné elektrárny, produkující dle potřeby elektřinu či vodík, fotovoltaické elektrárny, postavené v souladu se zemědělstvím, a plynové zdroje s jejich nezbytnou flexibilitou nás připraví na novou realitu velmi dobře. Našeho relativně pozdějšího začátku se strukturálními změnami můžeme nyní využít. Máme šanci se vyvarovat chyb a využít zkušenosti z jiných evropských

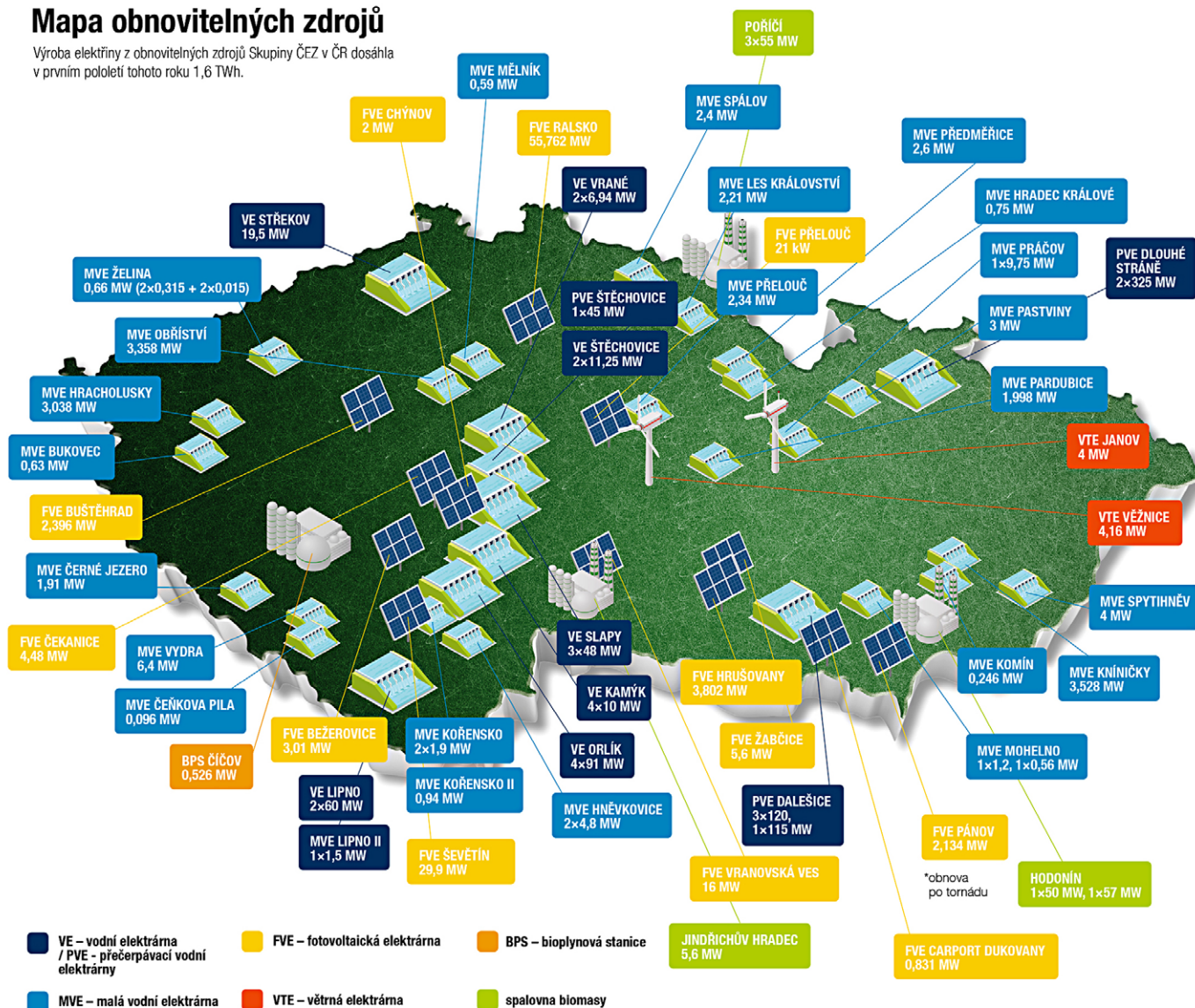
Fotovoltaická elektrárna ČEZ v Ralsku

Větrné elektrárny ČEZ Věžnice u Jihlavy

Mapa obnovitelných zdrojů

Výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů Skupiny ČEZ v ČR dosáhla v prvním pololetí tohoto roku 1,6 TWh.

zemí, z nichž některé se z čistého vývozce stali závislými na dovozu elektrické energie.

Cílem české moderní energetiky bude nejen stabilita celé distribuční sítě, ale především zachování energetické soběstačnosti, příprava na zásadní změny v průmyslu, dopravě

a zemědělství a minimalizace závislosti na fosilních zdrojích, jejichž cena i dostupnost bude nejistá. V tomto plánu budou mít jaderná a obnovitelné zdroje nezastupitelnou roli.

TEXT Adam Svoboda

FOTO archiv ČEZ a Jan Sucharda

Jaderná elektrárna Dukovany

FVE panely na krytém parkovišti u JE Dukovany

Potenciální dodavatelé navštívili Dukovany

Tři potenciální dodavatelé nového bloku v JE Dukovany, tedy zástupci francouzské společnosti EdF, severoamerické společnosti Westinghouse a korejské společnosti KHNP navštívili lokalitu elektrárny Dukovany. V dvoudenních návštěvách je zástupci společnosti Elektrárna Dukovany II (EDU II) seznámili s výstavbovou lokalitou, rozsahem dodávky, tedy přípojnými místy surové vody, odpadních vod, napojení na dopravní infrastrukturu, vyvedení výkonu atp. Dodavatelé se rovněž detailně seznámili s omezeními na trase dopravy těžkých a nadrozměrných komponent. Informace získané přímo na lokalitě by měly dodavatelům zjednodušit práce na přípravě nabídek. Do konce listopadu obdrží společnost EDU II podklady od dodavatelů v rámci jejich bezpečnostního posouzení.

Pojďme si projekty uchazečů představit (v abecedním pořadí):

Projekt EPR 1200 společnosti EdF

Společnost EdF provozuje ve Francii 56 jaderných bloků s tlakovodními reaktory (32 o výkonu 900 MWe, dvacet 1300 MWe a čtyři 1450 MWe) na 18 jaderných lokalitách. Energie z jaderných elektráren tvoří více než 70 % energetického mixu Francie a proto Francie patří k zemím s nejnižším množstvím produkce CO₂ na vyrobenou jednotku energie. Další 15 jaderných bloků (v 7 lokalitách) provozuje dceřiná společnost EdF Energy ve Velké Británii.

Bloky typu EPR 1650 (Evolutionary/European Power Reaktor) jsou v provozu v Číně (2 bloky na lokalitě Taishan) a ve výstavbě ve Finsku (Olkiluoto 3 – plánované spuštění v příštím roce); Francii (Flamanville 3 – plánované spuštění na konci příštího roku) a ve Velké Británii (Hinkley Point C – plánované spuštění v roce 2026). Nabídky na dodávku bloků typu EPR 1650 podala společnost EdF mimo jiné v Indii, Saudské Arábii, Polsku. EdF současně připravuje i další nové bloky pro Francii (označení EPR2 – 1650 MWe). Bloky

typu EPR 1650 mají licenci ve Francii, Finsku, Velké Británii a USA. Dále pak certifikát evropských provozovatelů jaderných elektráren „EUR certificate“.

Z důvodu omezení lokality Dukovan, zejména dopravitelnosti těžkých a nadrozměrných komponent, vyvedení výkonu, množství a kvality surové vody byl maximální výkon jednoho bloku na lokalitě omezen na max. 1200 MWe (při současném provozu se stávajícími bloky a v budoucnu 2×1200 MWe po odstavení stávajících bloků).

Společnost EdF pro nabídku nového bloku v Dukovanech aktuálně pracuje na projektu EPR 1200 o výkonu 950 -1200 MWe. Tento projekt vychází z projektu EPR 1650 a zároveň připravovaného EPR2.

Projekt APR 1000 společnosti KHNP

Společnost KHNP (Korea Hydro and Nuclear Power) provozuje v Jižní Koreji 24 bloků jaderných elektráren v 7 jaderných lokalitách (21 bloků tlakovodních elektráren o výkonu 650 - 1400 MWe a 3 bloky typu Candu modifikované těžkou vodou).

Bloky typu APR 1400 jsou v provozu v Jižní Koreji (2 bloky na lokalitě Shin-Kori) a 2 ve Spojených arabských emirátech (JE Barakah), kde jsou zároveň dokončovány další dva bloky. 4 bloky jsou aktuálně ve výstavbě i v Jižní Koreji (Shin Hanul 1 a 2, Shin-Kori 5 a 6).

Projekt APR 1400 získal licenci v Jižní Koreji, Spojených arabských emirátech a zároveň tzv. „design certification“ od jaderného dozoru USA (US NRC).

Z důvodu omezení lokality Dukovan i KHNP upravuje svůj projekt APR 1400 na projekt o výkonu 1000 MWe (APR 1000). V současnosti probíhá certifikace podle požadavků evropských provozovatelů a ukončení procesu očekáváme v polovině příštího roku (projekt APR 1400 tento certifikát získal již v roce 2017).

Projekt AP 1000 společnosti Westinghouse

Společnost Westinghouse spustila první komerční tlakovodní reaktor na lokalitě Shippingport v USA v roce 1957. Následně tlakovodní bloky prošly vývojem a staly se nejpoužívanějším typem komerčních reaktorů, dodávaných dnes několika výrobci.

Současné bloky AP 1000, označované jako nejmodernější Generace III+, mají výkon 1150 MWe. 4 bloky jsou v provozu v Číně (2 na JE Sanmen a 2 na JE Haiyang) a další 2 jsou dokončovány

na lokalitě Vogtle v USA (jejich uvedení do provozu je plánováno v příštím roce). O výstavbě bloků typu AP 1000 uvažuje mimo jiné Polsko, Ukrajina, Slovinsko, Saudská Arábie a Indie.

Projekt AP 1000 byl licencován v USA, Velké Británii a má certifikát evropských provozovatelů jaderných elektráren „EUR certificate“.

Úkolem členů Občanské bezpečnostní komise je nejen informovat, ale také se vzdělávat

„HLAVNÍM ÚKOLEM OBČANSKÉ BEZPEČNOSTNÍ KOMISE (OBK) PŘI JE DUKOVANY JE PROVÁDĚNÍ NEZÁVISLÉ KONTROLY PROVOZU ELEKTRÁRNY, JEHO POSUZOVÁNÍ S ODPOVÍDAJÍCÍ MEZINÁRODNÍ PRAXÍ A INFORMOVÁNÍ VEŘEJNOSTI O TĚCHTO POZNATCÍCH.“

Aby tyto role mohli členové komise odpovědně plnit, musí se nejen pravidelně proškolovat, ale také vzdělávat.

■ Při letním zasedání se členové komise zúčastnili zajímavé prezentace o přípravě elektrárny na zvládání tzv. těžkých havárií, tedy technického zajištění a přípravy personálu na zvládání jen velmi málo pravděpodobných událostí. Nácviky použití diverzních a mobilních prostředků, jako reakce na události ve Fukušimě, byly zahrnuty do pravidelné přípravy pracovníků dukovanské elektrárny.

■ Uvolnění covidových opatření v letním období také umožnilo zástupcům OBK prohlédnout si úložiště nízké a středněaktivních odpadů, které se nachází v areálu JE Dukovany a je pod správou státní Správy úložišť radioaktivních odpadů (SÚRAO).

■ Na podzim se členové OBK spolu se zástupci obcí i médií z regionu JE Dukovany zúčastnili prohlídky dvou jaderných elektráren v zahraničí, aby měli možnost srovnání provozu a firemní kultury dukovanské elektrárny s mezinárodní praxí.

První navštívenou zahraniční elektrárnou byla slovinská JE Krško, která je dukovanské elektrárně podobná délkou provozu a plány do budoucna.

Elektrárna Krško na řece Sávě, dodnes jediná ve Slovinsku, byla spuštěna v roce 1984 s výkonem 691 MW. Stavbu elektrárny s tlakovodním reaktorem prováděla americká firma Westinghouse. Po rozdělení Jugoslávie se elektrárna stala jablkem sváru mezi Slovinskem a Chorvatskem. JE Krško je provozována společností Nuklearna Elektrarna Krško (NEK), která je spoluvlastněna chorvatskou Hrvatska elektroprivreda (HEP Group) a slovinskou GEN Energija. NEK vyrábí a dodává elektřinu rovným dílem svým dvěma vlastníkům.

Informace o provozu elektrárny pro členy OBK

Původní plánovaná životnost elektrárny 40 let byla prodloužena o dalších 20 let. Dlouhodobý provoz je však podmíněn inspekcemi v letech 2023 a 2033. Odborníci v elektrárně, stejně jako v Dukovanech, investují do obnovy a modernizace mnoha zařízení.

Vláda Slovinska již dříve rozhodla o výstavbě nového bloku, který by měl nahradit stávající blok v lokalitě a pokrýt i deficit elektrické energie, který v budoucnosti nastane po odstavení uhelných elektráren.

Také návštěva druhé elektrárny přinesla řadu podnětů a otázek, a to i přesto, že nebyla nikdy uvedena do provozu. Šlo o dokončenou, ale nikdy nespustěnou jadernou elektrárnu Zwentendorf v Rakousku. Ta měla být v sedmdesátých letech minulého století jednou ze tří jaderných elektráren, jejichž výstavbu Rakousko připravovalo.

Těsně před zahájením zavážení paliva do reaktoru vyhlásila tehdejší vláda po tlaku ekologických aktivistů a celostátní diskusi referendum o jejím spuštění. Obyvatelstvo Rakouska těsnou většinou, o pouhých 0,5 %, rozhodlo jadernou elektrárnu nespustit a posléze formou zákona i odstoupit od jaderného programu. Nyní elektrárna slouží jako informační centrum, výcvikové centrum a také jako kulisa pro filmaře. Mnoho částí zařízení je na místě a vše je možné si osahat a prohlédnout. Fasády některých budov a volná prostranství pokrývají fotovoltaické panely k výrobě solární energie.

Průběžně se o celoroční činnosti a aktivitách komise dočtete na stránkách www.obkjedu.cz, ale také v regionálním tisku.

TEXT Zdeňka Ošmerová, Aleš John

FOTO archiv ČEZ

V rakouské elektrárně Zwentendorf

Jak se žije sousedům: Mikulovice u Znojma

Čtvrté volební období vykonává funkci starosty v Mikulovicích u Znojma Karel Kříž. Pochvaluje si aktivní zapojení spolku do kulturního, sportovního a společenského života v obci, kde žije na šest set občanů. Stejně jako všude, i u nich koronavirus loni a v první půlce letošního roku přerušil spoustu plánovaných událostí. „Věřím, že se vše vrátí do běžných kolejí. Setkávání a akce u nás v obci mnohým chyběly,“ říká starosta. A že jich není málo.

■ Rok plný kulturních, sportovních i společenských událostí

Vyhlášené jsou mikulovické plesy v místním kulturním domě, na které se sjíždějí, a zase sjíždějí budou, i lidé z okolních obcí. Všichni se těší na veselý masopust s rozvernými a často originálními maskami a děti na maškarní karneval. Ten pořádá Český červený kříž a jak potvrzuje starosta, je oblíbený

a kulturní sál praská ve švech. Nechybí tradiční pálení čarodějnic a dětský den. V červnu členové tělovýchovné jednoty pořádají v Mikulovicích cyklistické závody. Jejich základ položil místní lékař Josef Moudrý v roce 1950. Na odrážedlech si zasoutěží i ti nejmenší, pro které připravují organizátoři rovinatý terén. Ostatní kategorie jsou odstupňované po dvou letech a na kolo usedají i senioři. Své síly měří na okruhu dlouhém 23 km. S příchodem slunečných dnů pořádají zdejší hasiči soutěže v požárním sportu. Využívají k tomu bývalé fotbalové hřiště, kde si postupně postavili i své zázemí. Účastní se i okresních závodů, například Znojemské hasičské ligy. V Mikulovicích mají i ženské hasičské družstvo a myslí také na děti a mládež. „Ti zatím na soutěže nejedou, jsou, jak se říká, ve výcviku, ale brzy to přijde,“ vypráví starosta. V Mikulovicích působí také myslivecké sdružení Koráb. Jedna z listopadových nedělí patří seniorům, pro které obec připravuje posezení s hudbou. Mladí a i ti starší se pak scházejí o první adventní neděli při rozsvícení vánočního stromu. „Letos uvažujeme o novince. Včelaři, myslivci a členové Českého červeného kříže si rozdělí každou adventní neděli rozsvícení svíce na velkém

adventním věnci,“ prozrazuje Karel Kříž.

■ Včelařská naučná stezka a aktivní včelařský kroužek

Rodiče jsou rádi, že mají v místě bydliště mateřskou školu. Aktuálně ji navštěvuje na čtyřicet dětí. Do základní školy chodí sto čtyřicet dětí, některé dojíždějí z okolních obcí. Při škole funguje včelařský kroužek pod vedením Boženy Dobešové. „Paní učitelka umí děti nadchnout, o včelaření je u nás velký zájem. Děti se účastní pravidelně soutěží Zlatá včela a často postupují do republikového kola,“ vypráví hrdě starosta. Okolo Mikulovic vede dokonce Naučná včelařská stezka, je to okruh asi 5 km dlouhý. O infopanely i údržbu se stará obec právě ve spolupráci se včelaři. Vedle kroužku zde působí i místní organizace včelařů.

■ Ženy organizují rukodělné dílničky a také cvičení

Místní ženy pod sdružením rodičů při základní škole v Mikulovicích organizují Dílničky pro šikovné ručičky. Zvou na ně děti, rodiče i prarodiče. Je to společné tvoření a výroba dekorací nejen na Dušičky a na advent. Působí po celý rok a scházejí se v podkroví obecního úřadu, kde mají vybudované prostorné zázemí. Tím však aktivita mikulovických žen nekončí. Ty, které rády dělají něco užitečného pro své zdraví, se scházejí na pravidelné cvičení v obecní tělocvičně.

■ Neaktivnějším spolkem je Český červený kříž

Posláním Českého červeného kříže je být prospěšný a působit v oblasti sociální, zdravotní a zdravotně-výchovné. Přesně to také dělá v Mikulovicích. Jeho členové organizují společenské akce v obci, pořádají různé přednášky zaměřené na výchovu

ke zdraví a dokonce organizují luštitelské klání. Vždyť i mentální kondice je součástí zdraví. Přispívají k naboru dárců krve a připravují kurzy první pomoci pro zájemce i zástupce spolků. Spolek vede Anna Kloudová, která dostala letos na podzim v Senátu ocenění za svoji práci.

■ Mají zdravotní středisko, obchod, poštu i krojované posvícení

Ve zdravotním středisku je ordinace dětské lékařky a praktického lékaře. „Bohužel před pěti lety odešla do důchodu paní zubařka a nám se nepodařilo zatím najít náhradu,“ říká starosta. V Mikulovicích funguje pošta a sedm dní v týdnu obchod se smíšeným zbožím, jsou zde také stavebniny. O farnost pečují farář Pavel Klouček. Sice bydlí na faře ve Višňové, ale o tu v Mikulovicích se podle starosty stará náramně. Během tří let se mu podařilo opravit celou farní střechu, a že je to opravdu velká budova. Zdejší kostel, zasvěcený sv. Petru a Pavlovi, byl vystavěn už koncem 13. století. Pouť slaví v Mikulovicích v dubnu a v druhé půli roku mají václavské posvícení. „Bývalo bez krojů, ale naše paní švadlena postupně kroje ušila, takže máme posvícení v krojích. Dokonce si je od ní některé další obce půjčují,“ potvrzuje Karel Kříž.

■ Významní rodáci

V Mikulovicích se narodila ve druhé polovině 19. století spisovatelka Růžena Svobodová, český malíř a ilustrátor Emanuel Krescenc Liška a na samotě Koráb historik a publicista František Václav Peřinka.

TEXT Eva Fruhwirtová

FOTO archiv obce

www.mikulovice.eu

Letecký pohled na obec

Pracuje v elektrárně a hraje v kapele Like-it. Daniel Dukovský miluje techniku i hudbu

ŽIVOT ČLOVĚKU NĚKDY PŘIPRAVÍ TAKOVÉ SITUACE, KDY DO DUKOVAN NASTOUPÍ DANIEL DUKOVSKÝ. RODÁK Z BLATNICE U MORAVSKÝCH BUDĚJOVIC JE NEJEN NADANÝ STROJAŘ, KTERÉHO PRÁCE TĚŠÍ A PŘISTUPUJE K NÍ S POKOROU, ALE TAKÉ NADĚJNÝ MLADÝ HUDEBNÍK. SPOLU S TŘEBÍČSKOU KAPELOU LIKE-IT ROZJÍŽDÍ SLIBNOU HUDEBNÍ KARIÉRU.

■ Dane, proč ses rozhodl pracovat v Jaderné elektrárně Dukovany?

Studoval jsem na Fakultě strojního inženýrství na Vysokém učení technickém v Brně. Po obecném začátku jsem pokračoval ve studiu materiálového inženýrství. Po škole jsem nastoupil do Dukovan, protože pozice, kterou akorát vypsali, se týkala mého oboru. A taky Dukovský na Dukovany! Prostě mi to spadlo z nebe (smích).

■ Můžeš být konkrétnější? Co přesně na elektrárně děláš?

Stal jsem se novým přírůstkem útvaru přípravy dlouhodobého provozu jaderné elektrárny. Jde vlastně především o řízení stárnutí elektrárny, protože Dukovany už překročily projektem stanovenou mez. My (teď už i já) se staráme, aby tu s námi byla elektrárna v provozu co nejdéle. Zatím se se vším teprve seznamuji, naskočil jsem

do kolosu a snad mě nesemele (smích). Ale mám kolegy opravdu na svém místě, od kterých čerpám zkušenosti, jak jen to jde. Tak se toho úplně nebojím. Navíc podzim jsem strávil na přípravném školení v Brně, kde jsem získal, řekl bych, celkem solidní základy pro to, co budu dělat.

■ Pojďme k tvému velkému koníčku – k hudbě. Jsi členem oblíbené a známé třebíčské kapely Like-it. Kdy a kde začala tvoje hudební dráha?

Začal jsem vlastně docela brzo, ale jak se to vezme. Táta taky mívá kapelu a já už od nějakých pěti let začal brnkat. Ve čtvrté třídě jsem založil svoji první kapelu, ale to nemělo dlouhého trvání. Měli jsme jen jeden koncert a pak jsme se hned rozpadli. Na druhý stupeň jsem chodil do Základní školy v Jaroměřicích nad Rokytnou a tam už jsem potkal kluky, se kterými jsme zalo-

žili kapelu, kterou máme spolu až doted'.

■ Takže fungujete ve stejné sestavě od základní školy?

Vlastně ano, bývalo nás pět, odešel kytarista a zůstali jsme čtyři. Dlouho jsme hráli pod názvem Acheron jen po zábavách. Hráli jsme všechny styly, dokonce i metal. Ten nám ale moc nešel, a navíc na ty popové písničky letěly víc holky. A u těch jsme už zůstali. Myslím u těch písniček, i když některý holky zůstaly i s námi (smích). Po čase nás zábavy přestaly bavit a začali jsme se věnovat vlastní tvorbě. Přestali jsme hrát na zábavách a ukončili tuto etapu tím, že jsme se přejmenovali. Like-it se jmenujeme asi šest let a je nás zase pět s příchodem klávesáka.

■ Co vás nakoplo a pomohlo zviditelnit se?

Začali jsme objíždět různé soutěže, což (překvapivě) nenapadlo jenom nás. Na soutěžích byla velká konkurence. Nám se ale podařilo vyhrát. Ze všech soutěží bych asi jmenoval jen tu, která probíhala v rámci Vysočina Festu, každoročně konaného v Jihlavě. Byl to první ročník festivalu, první ročník soutěže a my ho vyhráli. A bez nadsázky by se dalo říct, že tahle jediná soutěž pro nás něco reálně znamenala. Zalíbili jsme se tam člověku, který nám pak hodně pomohl a celkově ty začátky bez něj by byly mnohem

náročnější. Řada veselých náhod pak vedla k tomu, že jsme se dostali do vydavatelství a absolvovali jsme šňůru koncertů s kapelou Chinaski.

■ Díky které písničce jste se dostali do rádia?

Startovní čarou byla písnička Nádech, která už je dnes stará tři roky. Nikdo nepočítal s tím, že půjde do rádia a že se chytí. Nahráli jsme tři singly a zkusili jsme poslat Nádech, kterému jsme tak nějak nejvíc věřili. A povedlo se, řekl bych.

■ Kde jste ji natočili?

Všechny písničky tvoříme ve zkušebně, která za ty roky dozrála v takové pěkné studio. Takže plno věcí si sami uděláme tam. I Nádech tam vznikl. Finální verzi jsme ale natáčeli ve studiu v Praze.

■ Jaká je tvoje role v kapele?

Vždycky jsem nejradši skládal hudbu a psal jsem k tomu rovnou i text. Basák se ale věnuje tvorbě hudby i produkčně a většinou nám vyrazí dech s nějakým novým nápadem, který se pak snažím otextovat. Ale netextuju nebo neskládám hudbu jenom já. Většina písniček je opravdu společná práce nás všech.

■ Dobré texty se lidem dostávají do hlavy. Moc dobře vím, že napsat chytlavý text je docela fuška. Jak to je u tebe?

Nejtěžší je najít téma. Jsme mladí kluci, tak se nám do toho hodně motají holky. Vždycky se snažím od toho uhnout, ale co si budeme říkat, je to těžké. Klobouk dolů před všemi textaři, kteří dokážou na lusknutí prstu napsat o čemkoliv. Hlavně to ale chce chytnout nějaké heslo, snadno zapamatovatelné, ale ne úplně pitomé. A to je úplně nejtěžší.

■ Když přijde nápad, je potřeba si ho poznačit. Kam si je zapisuješ ty?

Nápady si píšu do telefonu. Někdy se vzbudím v noci, tak si to musím zapsat. Když jich mám více, vezmu kytaru, zavřu se a dopíšu to komplet. I zpěvák píše, ale hlavně na to, co má zrovna po ruce. Ted' donesl refrén na víku krabice od bot.

■ Máte za sebou první album. Tvořili jste ho dlouho?

Až moc dlouho. Přičítám to i covidu, i když nedá se na něj pochopitelně svádět všechno. Album jsme měli vydat už loni v prosinci, ale vyšlo až v létě, protože jsme se prvně nemohli dostat do studia, pak bylo zase obsazené. Mezitím jsme některé písničky vyhodili a nahradili. Nádech, nebo Křídla, které už taky hrají v rádiích nějaký ten pátek, jsme doplnili novými písněmi. Na křest CD do klubu v Třebíči pak přišlo asi šest set lidí, takže bylo nadupáno. Máme radost, že to tak vyšlo a fanoušci byli spokojeni. Už se těšíme, až začneme něco dalšího.

■ Jací jsou fanoušci, kteří chodí na vaše koncerty?

Skvělí! Ti, co nás znají, ale i ti, co ne, nás berou, neodchází a baví je to. Je jedno, jestli je to Praha, Brno nebo Horní Dolní. Nejsme velká kapela, ale třeba jednou budeme.

■ Co plánujete s kapelou teď dělat?

Tyhle dva roky nás zabrzdily. Makáme na sobě a chtěli bychom se dostat zase do rádia a povědomí lidí. Živé koncerty nám jdou a umíme lidi strhnout. Letos jsme odjeli asi dvacet koncertů, běžně je to asi sedmdesát po celé republice. Takže jsem vděčný, že mám dobrou práci v Jaderné elektrárně Dukovany! Vždycky mě bavila technika i hudba. Podařilo se mi dělat obojí.

PTALA SE Eva Fruhwirtová

FOTO archiv kapely

Na podzim dozrává i série cvičení...

■ Ve dnech 20.–21. září proběhlo v elektrárně již sedmé, ale svým rozsahem a počtem osob, které byly do cvičení zapojeny, největší letošní cvičení. Scénáře všech cvičení jsou připraveny tak, aby si zaměstnanci ČEZ i dodavatelů, havarijní štáb i ostatní zapojené složky procvičili i málo pravděpodobnou událost. Vedle radiačních a technologických nehod jsou to například eliminace požárů, ekologických nebo traumatologických událostí. Cílem tohoto, ale i dalších cvičení, která následovala i koncem září a v říjnu, bylo ověření chování a správných postupů zaměstnanců při vzniku mimořádných událostí a také fungování nastavených komunikačních kanálů mezi Státním úřadem pro jadernou bezpečnost, krajskými úřady, hasičským záchranným sborem a dalšími organizacemi.

■ Dopravní nehoda v areálu elektrárny, pád kontejneru s použitým palivem a zranění osoby - to byl scénář dalšího ze série havarijních cvičení. Při fiktivním střetu osobního vozidla s železničním vagonem, přepravujícím kontejner s použitým palivem, došlo ke zranění řidiče osobního vozidla a simulovanému pádu převáženého kontejneru. Jednotka hasičského záchranného sboru EDU zraněného zafixovala a následně pomocí hydraulických nůžek z vozu doslova vystříhala. Po vyproštění předali hasiči zraněného přivolanému závodnímu lékaři k ošetření. V důsledku nehody došlo i k pádu obalového souboru s použitým palivem. Bylo proto nutné přivolat členy radiační jednotky elektrárny, kteří na místě provedli důsledná měření a kontrolu stavu kontejneru, která potvrdila, že při nehodě nedošlo k narušení jeho těsnosti a bezpečnosti a nedochází k žádnému úniku radioaktivních látek do okolí.

■ V okolí Vodního díla Dalešice se uskutečnilo cvičení ochrany objektu kritické infrastruktury s názvem Hradba 2021. Stovka členů pěší rot aktivních záloh pod řízením Krajského vojenského velitelství Jihlava měla za úkol v perimetru vodní elektrárny vybudovat velitelské stanoviště a tři kontrolní propouštěcí stanoviště, střežit hráz a provést nácvik ochrany objektu za použití cvičné munice.

TEXT Jiří Bezděk a Zdeňka Ošmerová
FOTO Jiří Bezděk a Jan Sucharda

Setkání bývalých zaměstnanců elektrárny

Setkání bývalých zaměstnanců Jaderné elektrárny Dukovany se obvykle koná jednou za dva roky, kvůli koronavirové pandemii ale muselo být o nějaký čas odloženo. Ve středu 13. října se tak bývalí jaderníci mohli konečně opět osobně setkat a zavzpomínat na léta strávená v elektrárně. Na setkání do nově zrekonstruovaného kulturního domu v Rešicích jich dorazilo přes 150. Novinky z elektrárny účastníkům sdělil ředitel elektrárny Roman Havlín, aktuální informace k projektu nového jaderného zdroje doplnil generální ředitel společnosti EDU II Petr Závodský. O kulturní vystoupení se postaraly děti ze Základní umělecké školy v Hrotovicích. Nejen jejich taneční a pěvecké dovednosti, ale i bohatě zdobené nažehlené horácké kroje sklidily velký potlesk. Celé odpoledne se pak neslo v duchu vzpomínání na léta strávená v elektrárně, společné zážitky, probírání nejrůznějších aktivit, koníčků a rodinného života. Pro zájemce byla připravena ochutnávka medu od včel přímo z dukovanské elektrárny a prohlídka dominanty obce, barokní kaple sv. Jana Nepomuckého z roku 1720 s poutavým výkladem paní starostky. Samotnému setkání v Rešicích předcházela „pracovní“ část, kdy pro třicet zájemců byla připravena prohlídka jejich bývalého pracoviště za branami elektrárny. Ti tak měli možnost podívat se například na elektrodozornu, na reaktorový sál, centrální čerpací stanici, na pracoviště hasičů nebo koordinace. A nutno říci, že vitalitu, přehled a dobrou náladu by jim mohli o několik generací mladší kolegové závidět! Účastníci si pochvalovali příjemnou atmosféru, dobré jídlo a nešetřili chválou a obdivem na právě dokončenou rekonstrukci kulturního domu.

TEXT Kristýna Vohlídková
FOTO Jan Sucharda

Mladí energetici na praxi v Dukovanech

Žáci 4. ročníku oboru Energetika Střední průmyslové školy Třebíč měli tu smůlu, že v průběhu předchozích ročníků jim kvůli pandemii nebylo umožněno absolvovat praxi v energetickém provozu. Těsně před maturitou se jim to podařilo a třicítka mladých energetiků se konečně podívala na stroje, reaktorový sál nebo velín dukovanské elektrárny. Týdenní praxe v elektrárně absolvují všichni žáci oboru Energetika trebičské průmyslové

ky obvykle ve 2. a 3. ročníku studia. Během stáže nahlédnou nejen pod pokličku fungování jaderné elektrárny, ale také se seznámí s možnostmi pracovního uplatnění. Během praxí jsou totiž provázeni přímo zaměstnanci provozu, takže zjistí, jak vypadá práce strojníka, elektrikáře nebo např. mechanika měření a regulace. Zároveň jsou žákům představeny i možnosti spolupráce během studia na vysoké škole, kam se vždy přibližně 2/3 žáků po maturitě chystá.

Obor Energetika je podporován Skupinou ČEZ 12 let a již přes 50 jeho absolventů našlo uplatnění přímo v elektrárně.

Zájemci o studium tohoto oboru mohou najít více informací na stránkách školy nebo využít Den otevřených dveří školy v úterý 11. ledna 2022.

www.spst.cz

Účastníci listopadové praxe v JE Dukovany

Rozhovor s Markem Dobešem – maturantem oboru Energetika

Marek je z Kojetic u Třebíče. Právě má za sebou týdenní praxi v dukovanské elektrárně a nás zajímalo, jak se mu tato zkušenost líbila.

Marku, proč sis vůbec zvolil studium oboru Energetika?

Toto studium jsem si zvolil, protože mě zaujalo, jakou má obor budoucnost. Oblast energetiky je hodně řešená a v tomto oboru najdu dobré pracovní uplatnění. A také se mi líbí, jaké možnosti má obor energetika v našem kraji.

Jak se ti líbila praxe v dukovanské elektrárně?

Týdenní praxe v Dukovanech se mi velice líbila, byla zajímavá a rozšířila mi to znalosti v oblasti energetiky a techniky obecně. Nejvíce mě zaujal sekundární okruh, který je mi nejbližší a chtěl bych se touto oblastí zabývat.

Jaké jsou tvoje plány do budoucna?

Po střední škole plánuji jít na vysokou školu,

konkrétně VUT v Brně - obor strojírenství. Další možnost, kterou zvažuji, je nabídka od Skupiny ČEZ. Rád bych se zúčastnil psychotestů a v případě jejich úspěšného složení se ucházel o stipendium na vysoké škole. Po jejím dokončení bych pracoval jako operátor sekundárního okruhu.

Kdybys měl doporučit studium oboru Energetika devátákům základní školy – na co bys je nalákal?

Určitě bych jim doporučil obor Energetika, protože je velká možnost uplatnění. Naše škola je moderně vybavená měřicími přístroji, motory a panely na naučení. Jednou z nepochybných výhod studia oboru Energetika je zapůjčení notebooku po celou dobu studia.

Marku, co ještě stiháš mimo studia?

Ve svém volném čase se věnuji několika sportům, jako například fotbalu, nohejbalu, tenisu a florbalu. Také jsem vášnivý motorkář, je to můj způsob, jak se uvolnit a zkrátit si dlouhé letní měsíce.

TEXT A FOTO Linda Navrátilová

Rodiče dětí v Boskovštejně navrhli rekonstrukci dětského hřiště

V průběhu září došlo po téměř dvacetiletém provozu k rekonstrukci dětského hřiště. Rodičům i vedení malebné obce na Znojemsku se díky podpoře Nadace ČEZ podařilo zabezpečit dětem bezpečné dovádění při hrách na hřišti.

Většina herních prvků už byla v havarijním stavu a dětem hrozilo nebezpečí. Na výběru nových herních prvků se podíleli samotní rodiče malých dětí. Z původního dětského hřiště zůstal pouze altán a trampolína. „Nově máme na hřišti multifunkční herní sestavu, dětské houpačky i pískoviště, navíc šestiúhelníkovou lezeckou sestavu,“ říká spokojeně starostka Boskovštejna Alena Hostašová.

Obec Boskovštejn na Znojemsku má 153 obyvatel, z nich je 25 dětí ve věku do 15 let. Nejpočetnější skupinou jsou děti ve věku do 8 let, těch žije v obci celkem 16. A je to právě tato skupina dětí, která hřiště nejčastěji navštěvuje. Vedení obce chce časem doplňovat další herní prvky na hřiště tak, aby bylo atraktivní i pro starší děti.

„Dětem přejeme na novém hřišti spoustu zážitků a pěkných chvil a Nadaci ČEZ děkujeme za finanční podporu, díky které jsme mohli rekonstrukci uskutečnit,“ řekla při slavnostním otevření v pondělí 18. října starostka Boskovštejna Alena Hostašová.

TEXT Jana Štefánková FOTO Eva Kovačiková

Nové workoutové hřiště doplnilo sportovní areál v Myslibořicích

V sobotu 11. září si vyzkoušeli mladí z Myslibořic nové workoutové hřiště, které je nově součástí myslibořického sportovního areálu. Sobotní program doplnili stařeční borci při exhibiční ukázce a vše zarámovala cyklistická soutěž se startem právě z míst hřiště. Stavbu podpořila Nadace ČEZ.

Slavnostní otevření hřiště proběhlo v sobotu 11. září před startem tradiční cykloakce s názvem Pedál. Nejmenší přijeli na odrážedlech, starší děti i dospěláci na kolech. „Rozcvička na workoutovém hřišti, hlavně posilování dolních končetin, se hodilo,“ říká s úsměvem starosta obce Milan Palát.

Nové workoutové hřiště stojí v těsné blízkosti ZŠ a MŠ Myslibořice a také v blízkosti víceúčelového hřiště a fotbalového hřiště. „Hřiště bude využívat jak veřejnost, tak také školáci a členové TJ Myslibořice a také naši dobrovolní hasiči při pravidelných trénincích,“ říká starosta Myslibořice Milan Palát.

Celkově se náklady na stavbu hřiště vyšplhaly na 240 tisíc korun, z toho 100 tisíc přispěla Nadace ČEZ, zbytek dofinancovala obec z vlastního rozpočtu.

TEXT Jana Štefánková FOTO archiv obce Myslibořice

Neziskové organizace získaly přes 3 miliony korun díky zaměstnancům Skupiny ČEZ. Více než 350 tisíc korun putuje na Vysočinu a jižní Moravu.

Podporu dvanácti neziskovek na Vysočině a jižní Moravě mají „na svědomí“ jaderníci z Dukovan. Ti byli úspěšní v tzv. zaměstnaneckých grantech za podmínky vlastní angažovanosti ve spolcích, pro které žádali finanční podporu. Fotbalisté z Ivančic, Vladislavi i Lipovce dostali finanční příspěvek na podporu aktivit převážně mladých sportovců, gymnastky

z Třebíče i z Valče zase pro své svěřenkyne pořídí nové cvičební nářadí. Dobrovolní hasiči z Kuklíku koupí generátor ozónu pro dezinfekce vozidel i garáží a TJ Mohelno dostalo prostředky na rekonstrukci a výmalbu sokolovny.

Za peníze získané z grantu Nadace ČEZ rozšířili táborové vybavení skauti z Rosic. Podpory pro podobný účel, tedy zakou-

pení nových stanových podsad pro letní tábory, využil i Studentský klub Halahoj při Katolickém gymnáziu v Třebíči. Novou elektřinu vymění v zázemí Aeroklubu Křižanov a potřeby pro včelaření nakoupí zase Český svaz včelařů v Náměšti. Klienti Barevného světa mohou zvyšovat své dovednosti na novém vyšívacím stroji v chráněné dílně v Třebíči.

Jaderní rodiče uspořádali setkání na podporu jádra

Město Třebíč se ve středu 6. října stalo dějištěm setkání příznivců jaderné energetiky. Organizace této akce se ujal spolek JARO (Jaderní rodiče) pro Dukovany v čele s jeho předsedkyní Kateřinou Kunešovou. Hlavním motivem setkání bylo vyjádřit podporu iniciativy mezinárodního projaderného hnutí **Stand Up for Nuclear**. Obdobné aktivity se také konají na mnoha místech celého světa a jedna taková se uskutečnila i v Českých Budějovicích pod záštitou spolku Jihočeských tatkové.

Cílem tohoto veřejného neformálního setkání bylo zvýšit povědomí o prospěšnosti a nezastupitelnosti jaderné energetiky, která je spolu s obnovitelnými zdroji důležitou součástí v rámci řešení klimatických změn. Podporu jaderné energetice přišli vyjádřit i zástupci dalších spolků a organizací jako je Mladá generace České nukleární společnosti v čele s Ondřejem Novákem, Ekoregion 5, Energetické Třebíčsko či Ženy v jádře (WIN). Všichni přítomní se také shodli, že dostavba nového zdroje jako náhrady stávajících bloků v lokalitě jaderné elektrárny Dukovany je naprosto nezbytná a již déle neodkladána. „Prioritou pro naši bezpečnost a ekonomiku je udržet si stávající soběstačnost České republiky ve výrobě elektrické energie a zajistit spolehlivost těchto dodávek,“ zdůraznila při svém projevu předsedkyně spolku JARO pro Dukovany.

Dostavba Dukovan je aktuálně velmi skloňovaným tématem nejen v rámci jaderné komunity. V současné době pokrývá výroba z jádra více než 40 % spotřeby elektrické energie celé ČR. Podle prognóz se bude spotřeba elektřiny zvyšovat v celém světě, nicméně tempo výstavby nových zdrojů neodpovídá nárokům trendu růstu této spotřeby. Česká republika se také v rámci tzv. Green Deal zavázala, že nejpozději do roku 2050 nebude produkovat žádné emise skleníkových plynů.

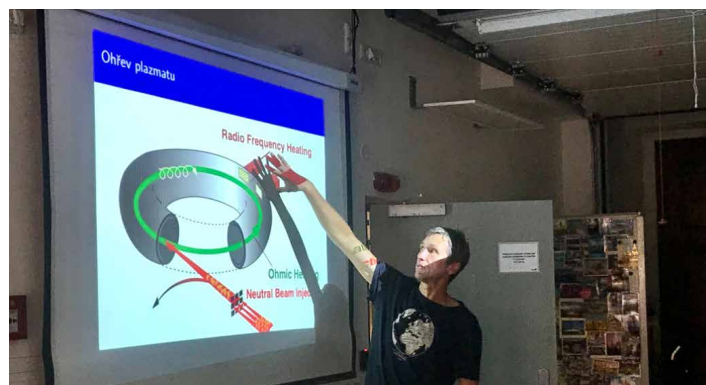
„Děkuji vám všem, kteří jste přišli. Vyjadřujete tím podporu jaderné energetice jako důležité součásti řešení celosvětových klimatických změn a vyváženého energetického mixu čistých bezemisních zdrojů,“ poděkovala na závěr Kunešová čtyřem desítkám příznivců.

TEXT Kateřina Kunešová

FOTO Jana Štefánková

Valná hromada WIN Czech

V polovině září se do Prahy sjelo na valnou hromadu WIN Czech na dvacet členek tohoto sdružení. Čekal je zajímavý celodenní program.

■ Prvním zajímavým bodem bylo setkání s tokamakem GOLEM, na kterém je praktikována experimentální část výuky katedry fyziky fakulty jaderné a fyzikální inženýrské ČVUT v Praze. Experimentální zařízení slouží ke zkoumání termojaderné fúze v pozemských podmínkách.

„Na prezentovaném zařízení probíhá mnoho typů praktických cvičení, workshopů a letních škol fyziky plazmatu,“ říká Vojtěch Svoboda, který provoz tokamaku řídí a vede mnoho výzkumných prací studentů ČVUT. „Kromě vzdělávání se zde věnujeme také problematice aplikací vysokoteplotních supravodičů v reálném tokamakovém provozu a zkoumání doby udržení radiofrekvenčního plazmatu, vybuzeného elektromagnetickou vlnou v magnetickém poli,“ doplňuje Vojtěch Svoboda. Zařízení se také využívá pro vývoj a testování 3D modelu ferromagnetika za účelem charakterizace změny rozložení vnějšího magnetického pole v blízkosti nenasycených nebo částečně nasycených ferromagnetických materiálů.

■ Valná hromada opětovně zvolila předsedkyni WIN Larisu Dubskou. Další částí programu byla volební valná hromada. **Přítomné členky zvolily na další období do svého čela stávající předsedkyni Larisu Dubskou a také místopředsedkyni Lindu Navrátilovou a schválily složení obnovené rady WIN ČR.** Dámy zhodnotily dosavadní činnost a diskutovaly také nad plánem aktivit na další rok, včetně jarního setkání „winek“, které by mělo již tradičně obsahovat vzdělávací prvek. „Opakovat se budou osvědčené webináře, organizované pro veřejnost k zajímavým „jaderným“ tématům jako například využívání prostředků nukleární medicíny k diagnostice a terapii některých závažných onemocnění,“ říká předsedkyně WIN Czech Larisa Dubská. Průběžně budou také WINky naplňovat své poslání osvěty veřejnosti prostřednictvím informačních kanálů, jako jsou webové stránky nebo profily na Facebooku a Instagramu.

■ Zajímavým zakončením dne v Praze byla prohlídka Národního divadla. Během dvou hodin se mohly účastnice podívat do mnoha, běžným osobám, nepřístupných prostor včetně několikapatrových sklepních prostor, které kromě jiného slouží k transportu kulís na různé scény, i samotného hlediště v různých patrech divadla. Završením exkurze byla úchvatná vyhlídka na Prahu ze střechy divadla.

TEXT A FOTO Jana Štefánková

Čerstvě upečený kváskový chléb zavoněl elektrárnou Dukovany

Petr, Zuzka, Tereza a Maruška přivezli poslední říjnový čtvrtek brzy ráno do Dukovan z terapeutické třebečské kavárny a pekárny Vrátko zásobu čerstvě upečených kváskových žitných chlebů. Nechyběla tradiční škvarková pomazánka, ani lahodné koláče a horká káva. Tržba za tři hodiny prodeje dosáhla téměř 17 tisíc korun.

Oblíbené snídaňové produkty mizely klientům i pracovníkům třebečského sdružení Vrátko pod rukama. Energetici si na snídani od regionálních neziskových organizací za poslední roky zvykli. „Těšíme se na poslední čtvrtek v měsíci. Víme, že to bude trochu jiné ráno a snídani, podobně jako dneska,“ říká Martin Špaček, specialista IT elektrárny Dukovany. „Přijde mi velmi užitečné podpořit osoby, které to mají v životě složitější, a přesto se snaží nějakým způsobem uplatnit. Obdivuji i pracovníky, kteří jim trpělivě asistují a jsou jim oporou,“ dodává Martin Špaček.

Neziskový spolek Vrátko v Třebíči zaměstnává na čtyři desítky osob se zdravotním postižením na různých pracovních pozicích v několika vlastních provozovnách jako například kavárna, šicí dílna, novinový stánek, prodejna s vlastními výrobky nebo obchod s druhotným zbožím. Nabízí také možnost vzdělávání, rekvalifikace i sociální rehabilitace. „**Jsm rádi, že po covidové pauze můžeme opět navštěvovat různé společenské akce, při kterých nabízíme naše produkty a při kterých se mohou sociálně adaptovat také naši klienti,**“ říká Irena Rybníčková, předsedkyně spolku Vrátko Třebíč. „**Děkujeme také za opětovnou možnost pravidelného závozu našich kváskových chlebů,**“ dodává s optimismem Irena Rybníčková.

Charitativní snídani o měsíc dříve připravili klienti centra Barevný svět. kteří si odpoledne mohli elektrárnu prohlédnout. Také jejich slané i sladké výrobky byly zcela vyprodány během dvou hodin. „**Vstával jsem už ve dvě hodiny ráno, protože jsem nemohl dospat. Jsem v elektrárně poprvé a moc se mi tady líbí, lidé jsou příjemní, káva ode mě jim chutnala,**“ řekl s úsměvem Roman z Barevného světa, pro kterého je obsluha lidí v kavárně v Jaroměřicích už běžnou praxí.

Senioři nezhálí

Volnočasový klub Archa Oblastní charity Třebíč nabízí seniorům smysluplné využití volného času na domech s byty zvláštního určení (dříve domy s pečovatelskou službou) v Třebíči, v Hrotovicích a v Náměšti nad Oslavou. Cílem těchto aktivit je předcházet vzniku sociální izolace seniorů, podporují aktivní způsob života seniorů a rozvíjí pozitivní mezilidské vztahy. Na společných setkáních vzniká také důvěrný prostor pro vzájemné sdílení a pochopení. Pravidelná setkání probíhají už od roku 2012 a program akcí je naplněný společným tvořením, cvičením, zpíváním, trénováním paměti, výlety, přednáškami i mezigeneračními setkáními, například s dětmi z MŠ.

V letošním roce jsme se více zaměřili na arteterapeutické programy – výrobu keramiky a ruční tisk ubrusů, protože jsme mohli využít finanční dotaci Ministerstva kultury ČR v rámci projektu podpory kulturních aktivit osob se zdravotním postižením a seniorů.

■ Při výrobě keramiky pod vedením lektorky Zuzany Morkusové se tak mohli senioři naučit základním technikám a postupům při práci s hlinou, vyzkoušet si dekorování keramiky prostřednictvím glazur a vnímat hlinu jako výjimečný materiál, který pomáhá odkrývat to, co by v člověku jinak zůstalo skryto. Práce s hlinou byla pro všechny velmi inspirativní, mnozí byli překvapeni, jaké krásné věci mohou sami vyrobit i v seniorském věku.

■ Při tisku ubrusů s akademickou výtvarnicí Zuzanou Krajčovičovou si senioři vybírali pro svou tvorbu z několika typů barevných ubrusů a mnoha vzorů a tvarů raznic. Paní výtvarnice učila seniory barvy správně namíchat a následně i použít tak, aby vznikly neobvyklé barevné odstíny. Ruční tisk ubrusů je u seniorů velmi oblíbený, práce s vlastní fantazií probouzí v každém z nich malého či velkého umělce a přes počáteční ostych a obavu, že to nebudou umět, se vždy dílo podaří. Vlastnoručně originálně tištěný ubrus pak mohou senioři použít jako dárek pro někoho ze svých blízkých nebo ho nechají pro využití klubu Archa jako odměnu pro drobné dárcy, kteří organizaci podporují.

Společná setkávání jsou pro seniory velmi přínosná a díky tomu, že se jim podaří také vytvořit zajímavou a krásnou věc, mohou hmatatelně zažít pocit své vlastní hodnoty, že nepatří někam na okraj společnosti, ale mohou i ve svém věku přinášet druhým lidem radost.

TEXT Helena Pavelková

FOTO Lenka Chalupová

Soutěžte s námi

35 LET

Rok 1986 byl v Dukovanech ve znamení mimořádně intenzivních stavebních a konstrukčních prací a zároveň již elektrárna byla nezastupitelným zdrojem elektrické energie pro tehdejší Československo. Od 20. března byl v provozu 2. reaktorový blok a v závěru roku vyvrcholily práce na spuštění 3. reaktorového bloku. Zavážení paliva bylo zahájeno 2. října, štěpná reakce dosažena 28. října. Blok byl přifázován k elektrické síti 14. listopadu, 7. prosince dosáhl 100% výkonu a od 20. prosince přešel do zkušebního provozu. Elektrárna se tak stala držitelem světového, dosud nepřekonaného rekordu, kdy... **viz tajenku** byly do provozu uvedeny dva reaktorové bloky.

VÝHERCI Z MINULÉHO ČÍSLA

správná tajenka: **zavážení paliva**

■ Rudolf Pastucha	■ Ondřej Ivanič
■ Irena Liberdová	■ Marie Doležalová
■ Pavla Couralová	

Tajenku pošlete mailem na adresu zpravodajedu@cez.cz nebo na korespondenčním lístku na adresu JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice do 31. ledna 2022. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry.

Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

U každé odpovědi na kvízovou otázku najdete i různá písmena. Když otázku správně vyluštíte a seřadíte si písmena hezky za sebe, získáte tajenku.

- Který zpěvák natočil v poslední době písně Volám a Yesterday?
ZA Pokáč **P** Xindl X **BĚ** Mirai
- Kde byla v roce 1998 postavena první mešita v České republice?
HE V Brně **O** V Teplicích **N** V Plzni
- Kdo hrál hlavní roli emigranta ve filmu Staříci režiséra Martina Duška z roku 2019?
NÍ Igor Bareš **MJ** Jiří Schmitzer **DŮ** Jiří Lábus
- Co je to kalambúr?
ED Slovní hříčka **NÁ** Kantýna v Ioděnici **C** Národní zbraň Indů
- Jak se jmenuje silně radioaktivní kovový prvek (chemická značka Db), připravovaný uměle v jaderném reaktoru nebo urychlovači částic?
CT Debernium **E** Dunabium **NO** Dubnium
- Co mají ve svých znacích Černá Hora, Dačice, Jindřichův Hradec a Kraslice?
KA Zvíře **HO** Písmeno **MĚ** Zbraň
- Jak se jmenuje nejmenší kost v lidském těle? Na délku má pouhé 3 mm a jeho délka je srovnatelná se zrnkem rýže.
SÍ Kládívko **P** Kovadlinka **RO** Třmínek
- Který golfista získal pro Slovensko na olympijských hrách v Tokiu stříbrnou medaili?
ŮL Pietrangelli **KU** Sabbatini **CŮ** Pellegrini

Do Pompejí už nic nejede / 2012

Kameraman našel štěstí v malbě

Třebíčský rodák Jaromír Šofr (1939) je „dvorním“ kameramanem mnoha filmů režiséra Jiřího Menzela, jako jsou Ostře sledované vlaky, Rozmarné léto, Postřižiny nebo Skřivanci na niti. Od roku 2019 je držitelem Ceny města Třebíče.

Od mládí však Šofr rozvíjí svůj výtvarný talent i v oblasti malby obrazů, které se soustředěně věnuje od roku 1982. Při malování těží z čisté nezpřístupňované reality vlastní fantazie. „Došel jsem svého štěstí mimo film,“ řekl sám o svém malování a diváci mohou tento fakt vnímat z téměř pěti desítek obrazů, vystavovaných v těchto dnech v třebíčské Galerii Malovaný dům.

Dlužno podotknout, že Jaromír Šofr je v oblasti malířství autodidakt. „Člověk nemůže, ale také nemusí být školen ve všem, co je mu milé dělat,“ říká autor. V malbě však samozřejmě může čerpat ze své zkušenosti kameramana celoživotně oddaného službě krásné kinematografii, pro kterého to nejkrásnější tvůrčí dobrodružství představovalo přemýšlení nad obrazovou složkou filmu. Filmová zkušenost se do Šofrovy malířské tvorby promítá v tom, že jeho díla představují obrazy s příběhem. Svou poetikou úzce navazují na tradici veristického surrealismu, kdy umělec vytváří malířskými prostředky optickou iluzi své vnitřní vize. Malíř Šofr je přitom od Šofra-kameramana nepochybně mnohem svobodnější v tom, že jeho obrazotvornost není spoutávána požadavky režiséra. Jsou to někdy obrazy s biblickými náměty či jakéhosi až rajskeho světa. Spatřujeme na nich především figury žen či dívek, koček a křidel v podobě křidel andělských, perutí větrných mlýnů i nosných ploch letadel.

Výstava olejomaleb „Tajemné světy Jaromíra Šofra“ je v Galerii Malovaný dům na Karlově náměstí v Třebíči přístupná do 9. ledna 2022.

TEXT Arnošt Pacola

REPOFOTO Jan Sucharda

Britská modrá v Českém středohoří / 2011

Inzerovat mohou soukromé osoby, živnostníci a firmy, mající svoji provoznu ve dvacetikilometrovém pásmu okolo elektrárny.

Cena inzerátu

- 1/16 strany – 250 Kč vč. DPH
- 2/16 strany – 500 Kč vč. DPH

Zájemce o inzerce zašle objednávku s uvedením názvu a sídla firmy, IČ, příp. DIČ, buď mailem na adresu: jas@jas-hrotovice.com nebo písemně na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice.

Ydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.

• VÝROBA
• PRODEJ
• MONTÁŽ
• SERVIS

KOMPLETNÍ PLOTOVÝ SORTIMENT

BRANKY A BRÁNY

PRODEJNA TRSTĚNICE u Mor. Krumlova: tel.: 777 595 580

MONTÁŽE: 777 595 587 VELKOBOCHOVNÍ PRODEJ: 777 156 723

www.dasplot.cz dasplot@seznam.cz

FOTO PRO RADOST

Eva Skoumalová
KLUČOV 15

- focení portrétní
- focení dětské
- focení rodinné
- kurzy focení pro ženy a dívky

Tel.: 603 840 964
www.evaskoumalova.cz

Penzion *Lihovar* Rouchovany

720 521 521

UBYTOVÁNÍ
RESTAURACE
VÍCEÚČELOVÉ HŘIŠTĚ
KRYTÝ BAZÉN
KONFERENČNÍ SÁL

www.penzionlihoval.cz

ZEMĚDĚLSKÉ DRUŽSTVO HROTOVICE, DRUŽSTVO

Milačka 603, 675 55 Hrotovice IČO: 00139513

Nabízí k prodeji produkty z vlastního chovu:

- Sumeček africký – filety bez kostí nebo celé ryby
- Maso hovězí nebo vepřové v balíčcích 5 nebo 10 kg
- Vepřové půlky s hlavou

Prodej probíhá vždy na základě předchozí objednávky – telefonicky na čísle: **725 335 085** či prostřednictvím webových stránek **eshop.zdhrotovice.cz**.

SEDLÁŘSTVÍ

- Oskar Tylč

- Postroje na koně, nové i opravy.
- Opasky • Obojky • Další práce a opravy z kůže.

Vše klasická ruční práce. 50letá praxe a kvalita

Oskar Tylč
Polánka 1705, 672 01 Mor. Krumlov
E-mail: sedlarstvi-tylc@email.cz
tel.: 604 283 018

Lesnictví a péče o stromy

Adamera s.r.o.

- arboristika, ošetření stromů
- řez ovocných a okrasných dřevin
- riziková, klasická těžba stromů
- odstranění pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním
- práce se speciální pásovou plošinou – dosah 18 m
- stříhání živých plotů
- svahové sečení, mulčování trávy
- prodej dřevních štěpků
- provzdušnění kořenového systému-aerace

671 38 Višňové 182
tel.: 606 532 184
e-mail: adamera.sro@seznam.cz

www.adamera.cz instagram

MED

Celoroční prodej - přímo z farmy

- květový • lipový • pastovaný • pohankový
- skořice v medu • kurkuma v medu • kakao v medu
- ovoce a ořechy v medu • vlašské ořechy v medu
- maliny v medu • jahody v medu • černý rybíz v medu

NOVINKA: Račická medovina

Kosmetika z včelích produktů PLEVA

Rodinná včelí farma a prodejna KURTINOVÍ
Račice 41, p. Hrotovice
Tel.: 737 363 489, 605 339 043
www.vcelarstvikurtin.cz

NEPŘETRŽITÝ PRODEJ!

Prodejna je umístěna v suterénu rodinného domu,
po telefonické domluvě Vás obslužíme **KDYKOLIV**,
i ve večerních hodinách.

AUTO-JF s.r.o.
Medlice 20
671 40 Tavíkovice

AUTOCENTRUM

ČERNÝ

Tel.: 736 624 955

www.autocentrumcerny.cz

Přestavby vozů LPG
Geometrie, diagnostika
Výměny olejí
automat. převodovek

specializovaný servis LPG, Dacia, Renault, Škoda

Milí školáci a studenti

ZKUSTE S NÁMI VYŘEŠIT HÁDANKY A KVÍZY A ZÍSKEJTE CENY

Zpravodaj vám přináší další soutěž, kterou pro vás tradičně připravilo brněnské vydavatelství KIRA. Svoje odpovědi (**alespoň dvě musí být správné**) posílejte na korespondenčním lístku nebo pohlednici do 31. ledna 2022 na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice nebo na e-mail: zpravodajedu@cez.cz.

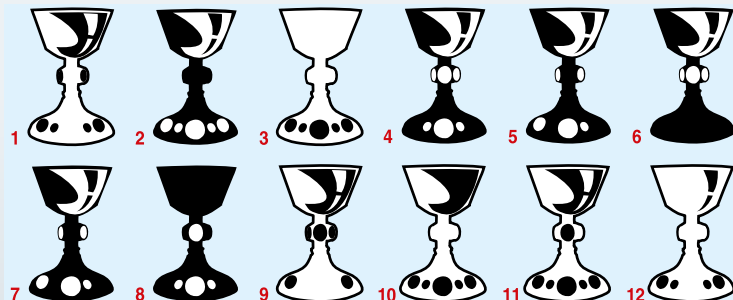
Uved'te školu a třídu, kterou navštěvujete. K účasti v losování je nutné uvést poštovní adresu pro zaslání případné výhry. Po provedeném losování jsou jména, adresy a e-maily vymazány.

Výherci z minulého čísla

- Adam Friedberg
- Marek Nečas
- Dominik Miklík
- Honzík Tesař
- Simonka Špeníková
- Václav Posádka
- Pavla Pánková
- Helena Hammerová
- Elena Čermáková
- Maxmilián Mahel

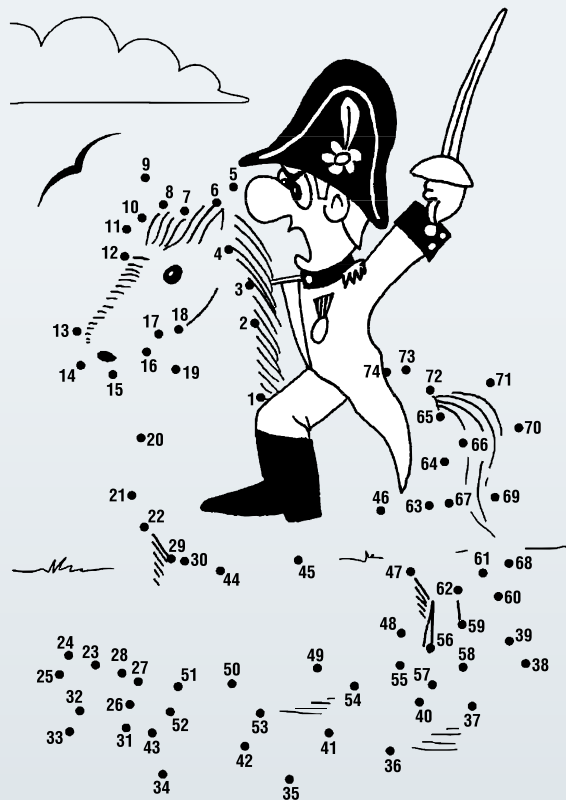
POHÁRY

Které dva poháry jsou shodné?

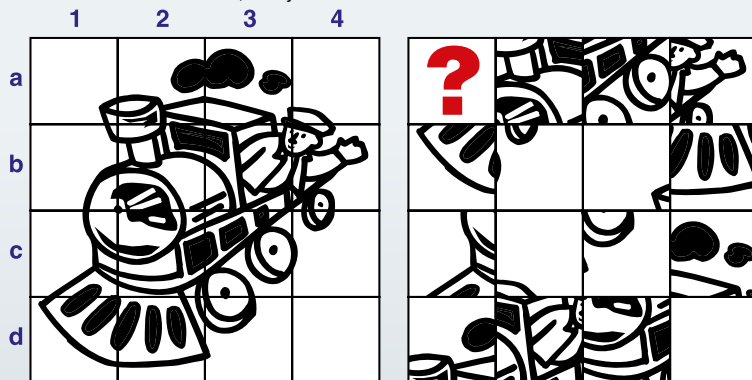
VOJÁK NA KONI

Spojte čísla od 1 do 74 a objevíte slavného vojevůdce v bitvě. Nebo to není v bitvě? Co jste vyluštili?

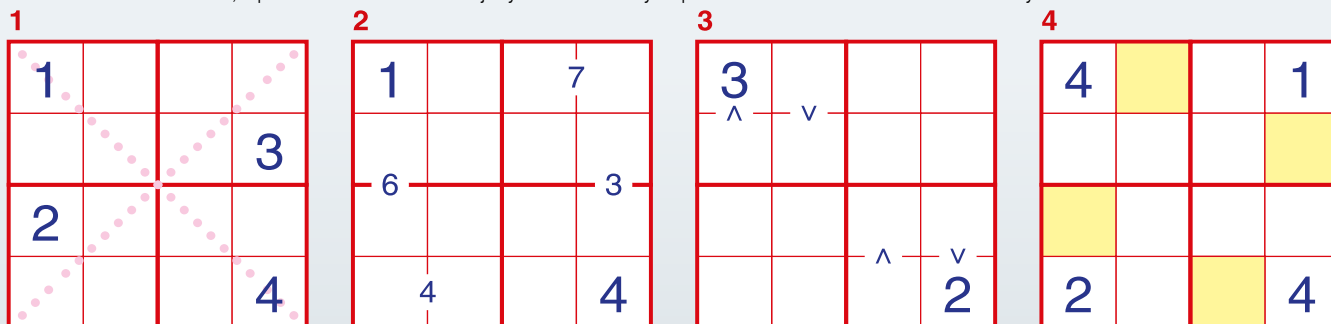
VLÁČEK

Určete souřadnice dílku, který se ztratil.

SUDOKU

Do každého prázdného políčka vepište číslici od 1 do 4. V žádném řádku, sloupci ani ohraničené oblasti se čísla nesmí opakovat. U sudoku č. 1 se nesmí opakovat ani na obou vyznačených liniích, u sudoku č. 2 čísla mezi dvěma políčky značí součet čísel v těchto dvou políčkách. Čísla v tabulce č. 3 musí splňovat zadané nerovnosti, v posledním sudoku musejí být ve všech žlutých políčkách lichá čísla. Stačí řešení druhých řádků.

Albrechtice
 Aš Bečov
 Bechlín
 Bechyně Bělá
 nad Radbuzou Bělá
 pod Pradědem
 Bernartice Bezděrov
 Bilina Bílsko Bílý kostel
 nad Nisou Biskoupky
 Blažim Bohumín Broumov
 Brumovice Bruntál Břasy
 Březnice Březno u Chomutova
 Březová Budišovice Bukovec
 Bystřice (město) Bystřice nad
 Pernštejnem Bystřice pod Hostýnem
 Býšovec Čitov Čechy Čeladná Čenkovice
 Černvíř Červená Voda Česká Lípa Česká
 Skalice Česká Třebová Český Těšín Číčenice
 Dolní Dubňany Dalešice Daskabát Davle Děčín
 Deštné v Orlických horách Dětmárovice Dívkovice
 Dobruška Dolany Dolní Bečkovice Dolní Břežany
 Dolní Bukovsko Dolní Lukavice Dolní Lutyně Dolní
 Podluží Dolní Poustevna Dolní Žandov Doubrava
 Drahonín Dražice Drozdov Dřiteň Duchcov Dukovany
 Dvorce (okres Bruntál) Dvůr Králové Františkovy Lázně
 Frenštát pod Radhoštěm Frýdlant nad Ostravicí Fulnek Horní
 Dubňany Habartov Háj ve Slezsku Hanušovice Havířov
 Havlíčkův Brod Heřmanův Městec Hluboká nad Vltavou Hlučín
 Hodonín Holice Holohlavý Horní Bečva Horní Benešov Horní
 Bečkovice Horní Jiřetín Horní Kněžeklady Horní Kounice Horní
 Lodenice Horní Planá Horní Počaply Horní Slavkov Horšovský Týn
 Hořín Hošťálkovy Hraběšice Hrabůvka Hrabyně Hrádek nad Nisou
 Hrádek u Rokycan Hranice Hrdlořezy (okres MB) Hrotovice Hroznětín
 Hukvaldy Hustopeče Hutisko-Solanec Chabařovice Chlumec Chlumec nad
 Cidlinou Chocen Chomutov Chrast Chrástany Chrudim Chvaletice Ivančice
 Jablunkov Jáchymov Jakubčovice nad Odrou Jamolice Jaroměř Jaroměřice
 Jeřšno Jeseník Jevišovice Jičín Jihlava Jindřichovice Jiřetín pod Jedlovou Kadaň
 Kamenný Újezd Kamýk nad Vltavou Karlova Studánka Karviná Kasejovice
 Kašperské Hory Kdyně Kladeruby nad Oslavou Kladruhy Klášterec Klatovy Klecany
 Klencův pod Čerchovem Klimkovice Klučenice Knovíz Kolín Kostelec nad Černými lesy
 Kostelec na Hané Košařská Kouřim Kovářská Králupy Kramolín Kraslice Krásná Lípa
 Kravaře Krnov Kryry Křelovice Křižovatka Kunčice pod Ondřejníkem Kytín Lázně Kynžvart
 Ledvice Lenešice Lhánice Libavá Liběchov Libkovice pod Řípem Libouchec Líně Lipník nad
 Bečvou Lipno nad Vltavou Litomyšl Litovany Litovel Litvínovice Loket Loučná Lubenec Luboměř
 Luboměř pod Strážnou Ludvíkov Luhačovice Moravský Krumlov Málkov Markvartovice Měděnec
 Mělník Město Albrechtice Metylovice Milíkov Miroslav Mirošov Místo Mladé Buky Mladecko Mlečice
 Mnichovo Hradiště Modrá Hůrka Mohelnice Mohelno Mokré Lazce Moravské Bránice Moravičany
 Moravský Beroun Most Mydlovary Náchod Nákří Náměšť Náměšť na Hané Nečtiny Nejdek Nemile
 Nepomuk Nošovice Nové Město nad Metují Nové Strašecí Nový Kostel Nymburk Nýrsko Obříství Odolena
 Voda Olešník Olší Orlová Oslavany Ostrava – Mariánské Hory Palkovice Paseky Pernštejnské Jestřabí
 Perštejn Petrovice u Karviné Petřvald Písek Písek (okres FM) Píšť Plesná Plzeň 7 – Radčice Plzeň 10 – Lhota
 Pňovice Počátky Police nad Metují Postoloprty Povrly Prasek Přesovice Prostějov Protivín Prusý-Boškůvky
 Předboj Přestice Příbram Rakov Rapotín Řečice Rokycany Rokytnice u Přerova Ropice Rosice Rouchovany
 Rožná Rožnov pod Radhoštěm Rychvald Rýmařov Sedlčany Sedlec Sejřek-Bor Semily Senice na Hané Slapy nad
 Vltavou Slavětice Slezské Rudoltice Sloup v Čechách Sobotín Sokolov Solenice Spořice Staňkov Staré Hamry Staré
 Heřminovy Stod Stochov Strašice Stráž Středočeský Světlá nad Sázavou Svítavy Svoboda nad Úpou Svojkovice
 Široká Niva Sluknov Štáblovice Štěchovice Šternberk Štětí Šumperk Tálin Tatobity Těchonín Temelín Teplice
 Tichá Touškov Trmice Trutnov Třeboň Třinec Týn nad Vltavou Týnec nad Sázavou Uničov Úsov Ústí nad Labem Ústí nad
 Orlicí Úvalno Valašské Meziříčí Valy Vejprty Velké Hraňčice Velké Chvojno Velké Losiny Velké Svatoňovice Veselí nad Lužnicí
 Věžná Vidče Víkřovice Vítkov Vodňany Volyně Vrané nad Vltavou Vratimov Vrbno Vrchlabí Vrchoslavice Vrchy Vsetín
 Všemyslice Vysoké Mýto Výškov Vyšší Brod Zábrodí Zábřeh Zahájí Zákupy Zálezlice Zašová Zátor Zbiroh Zborov Zbůch Zdice
 Zlaté Hory Zliv Zruč n. Sázavou Žabeň Žďár Žďár nad Sázavou Železná Ruda Železný Brod Želízy Žermanice Žimutice

Rozsvěcení vánočních stromků nechte klidně na nás

I letos jich opět rozsvítíme téměř 400 a rozzáříme tak vánoční atmosférou náměstí a návsi po celém Česku.

Užijte si radostné Vánoce.